

## ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ МАЙНОВИХ ПРАВ КЛІЄНТА БРОКЕРСЬКОЇ КОНТОРИ

**Котирло О.О.,** к.е.н., доцент, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін ННІПП НАВС

Брокери є фізичні особи, зареєстровані на біржі у відповідності до її статуту, обов'язками яких є виконання доручень учасників біржі, яких вони представляють, щодо здійснення біржових операцій шляхом пошуку контрактів та надання здійснюваних ними операцій до реєстрації на біржі. Брокери мають право впевнитися в наявності та якості запропонованого товару, а також у платоспроможності покупця, пропонувати альтернативні умови контрактів та здійснювати будь-які інші дії, що не суперечать інтересам замовників.

Брокерам забороняється розголошувати комерційні таємниці щодо здійснюваних з їх участю біржових операцій, одночасно обслуговувати двох або більше замовників, інтереси яких суперечливі. Паспорт спеціальності брокера включає: посадові обов'язки, знання та навички; вимоги до кваліфікації.

Брокер повинен знати: законодавчі акти, нормативні та методичні матеріали, які стосуються діяльності біржі чи брокерської контори; види брокерських угод; правила ведення переговорів про умови купівлі або продажу товарів; організацію торгівлі, рекламної діяльності, проведення торгів і аукціонів; правила складання аукціонних каталогів; порядок укладення договорів; складання та оформлення необхідних документів, встановленої звітності; основи страхування, організацію праці та управління, цивільне та трудове законодавство.

Вимогами до кваліфікації є вища професійна економічна освіта без пред'явлення вимог до стажу роботи або середня спеціальна з стажем роботи за фахом не менше двох років.

Зобов'язання брокера, який бере участь у торгах на біржі від імені контори полягають в наступному: здійснювати свою діяльність на біржі згідно з чинним законодавством України та нормативними актами біржі; укладати угоди на біржі згідно з нормативними документами біржі; дотримуватися порядку та умов розрахунків, установлених нормативними документами біржі; виконувати розпорядження керівних органів та фахівців біржі, спрямованих на регулювання укладення угод; вести облік та реєстрацію угод, що укладаються на біржі; не використовувати інформаційні канали та біржову інформацію для укладення позабіржових угод; не виконувати доручення, накази та вказівки, які суперечать правилам біржової торгівлі.

Брокер отримує доступ до біржових операцій після проходження процедури акредитації - сукупність правил та процес допуску учасників торгів (в першу чергу, брокерів) до роботи на торгівній сесії біржі.

Функціями брокера, який отримав акредитацію, є: посередництво при укладенні угод шляхом прийняття доручень (наказів) замовників біржі і знаходження відповідних підприємств-контрагентів; представництво інтересів підприємств-клієнтів, тобто ведення біржових операцій і укладення угод від свого імені за їх рахунок; консультування торгівців з питань, пов'язаних з укладанням біржових угод, у т.ч. з питань якості та властивостей запропонованого товару; документальне оформлення операцій та подання їх до реєстрації у реєстраційному бюро; підготовка за завданням Біржового комітету висновків з різноманітних питань торгової практики, торгової кон'юнктури.

Тож, основою забезпечення захисту майнових прав клієнта брокерської контори є компетентність, знання, вміння та навички брокера, а також здатність його адаптуватися до змін ринкової кон'юнктури.